

๑ พระรามตามมฤค ฯลฯ

พระ	หน่อจักรกฤษเจ้า	จอมวงษ์
ราม	ฤทธิรอนมรณ	ราพณ์ร้าย
ตาม	ทันทมฤคิน	ทรงครุ สาดแผลง
กวาง	กลับสกัน	รูปให้เห็นกล

พระรามตามมฤค มีที่มาจากวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ในตอนพระรามตามมาริตที่แปลงร่างเป็นกวางทองมาหลอกล่อให้พระรามตามเข้าไปในป่า เพื่อเปิดโอกาสให้ทศกัณฐ์มาลักนางสีดาไป

รูปแบบการถอนโคลง เริ่มจากบาทแรก(หมายเลข 1) คำว่า “พระ” ไล่คำตามลูกศรสีแดงจนจบบาท แล้วจึงต่อด้วยบาทที่สอง(หมายเลข 2) บาทที่สาม(หมายเลข 3) และบาทสุดท้าย(หมายเลข 4) ตามลำดับ โคลงที่ถอนแล้วมีลักษณะแบบโคลงกระทู้ คือ คำแรกของแต่ละบาทประกอบกันเป็นประโยคได้ดังนี้ “พระรามตามกวาง” แบบแผนการถอนโคลงนี้ได้ตีพิมพ์ไว้แล้วในหนังสือเทพยกวีที่ถูกลืม ความหมายศัพท์ ราพณ์-ราพณาสูร หรือทศกัณฐ์, มฤค-กวาง, สกัน-ขันธ กงธาดู ร่างกาย

ภาพ : สมุดไทยดำ “สมุดแบบโคลงมีสารพัด” จาก World Digital Library [www.wdl.org/en/item/8965]

แบบแผนการถอนโคลง : เทพยกวีที่ถูกลืม โดย ดร.นิยะดา เหล่าสุนทร